

Stimați prieteni,

Înainte de a vă mărturisi cât de rău îmi pare că nu sunt alături de dumneavoastră la aceste sărbătoare de o singulară importanță, dați-mi voie să aduc omagiul meu celor care au făcut-o posibilă. Pentru că, în climatul societății românești de azi, o asemenea inițiativă este nu numai un act de cultură, ci și unul de curaj, o inițiativă mergând împotriva curentului și punând în lumină o impresionantă încălțatură polemică.

Pentru a sprijini această afirmație - care ar putea părea cîndea, dat fiind că se referă la înălțarea fizică a unui monument închinat poeziei național - az, mea să aduc două argumente, plasate la capetele opuse ale axei culturale, două întâmplări neasemănătoare, dar la fel de incredibile și la fel de tulburătoare prin semnificații.

Prima întâmplare este un sondaj realizat la cererea Academiei cu câțiva ani în urmă. Încercând să testeze gradul de cunoaștere a scriitorilor români. Sondajul îl plasa pe primul loc, cum era și normal, pe Eminescu, dar cu numai 17% (urmat de Creangă și Caragiale, cu 16, respectiv 14%). 17% din subiecții interogați au știut cine este Eminescu! Îndiferent dacă un asemenea rezultat este de natură să acuze aproape neexistența școlii sau dovedește în ce măsură este eficientă spălarea benevolă a creierelor prin entertainment și jocuri electronice, el, rezultatul, nu vorbește doar despre aceia dintre noi care nu au pîșera de Eminescu, ci despre noi toți și chiar despre starea națiunii.

Cea de a doua întâmplare are un sens invers, se desfășoară la nivelul cel mai de sus al vieții culturale și are ca protagoniști venitori, filosofi, istorici, fiziciști. Pornind de la cele două versuri ale adolescentului Eminescu «Ce-ți doresc eu tie, dulce Românie», țărâste în noroiul propagandei patriotarde și transformate în sloganul «Cântării Românești», câțiva intelectuali postrevoluționari și postmoderniști au hotărât să îl facă responsabil și pe autorul lor, demitizându-l într-o perioadă în care, în plan politic, confuzia organizată era folosită ca o armă de distrugere în masă, o parte din elitele culturale au găsit potrivit să pună sub semnul întrebării însuși neperul suprem al poeziei românești, căruia i-au reproșat de la calificativul de «poet național» până la faptul că statuile îl reprezintă mai frumoase decât în realitate, de la faptul că nu este suficient de politicaleg corect până la melodicitatea versurilor, considerată expirată.

Pe fundalul acestor distrugeri de jos sau de sus a etalonului de platina a spiritului nostru, dezvelirea la Piața Neamului a unui monument al Poetului capătă o semnificație care transcende importanța locului și a momentului. Este o dovadă că, amintindu-ne de Eminescu, ne amintim de noi înșine și ne descoperim, cu nemăisprăvită emoție, vii. Cultul eminescian - punct de sprijin în posteritate nu pentru el, ci pentru noi - este cea mai vibrantă dovadă a supraviețuirii noastre.

Ana Blandiana

Ianuarie 2014